

Web Tabanlı? Ö?renme Platformu De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Web Tabanlı? Ö?renme Platformu De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32608>

Özet

Web Tabanlı Ö?renme Platformu De?erlendirme Ölçe?i (WTÖPDÖ), kullan?c?lar?n web tabanlı ö?renme ortamlar?na yönelik alg?lar?n?, memnuniyet düzeylerini ve platformun genel etkinli?ini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle Türkiye ba?lam?nda Da? (2016) taraf?ndan ger?ekle?tirilen bir güvenilirlik ve geçerlik çal??mas? sonucunda Türkçeye uyarlanm??tır. Ölçek, ö?rencilerin ve di?er kullan?c?lar?n çevrimiçi e?itim materyallerine, etkile?im özelliklerine ve sistem kullan?labirli?ine dair deneyimlerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmeyi hedefler. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in e?itim bilimleri alan?nda, uzaktan e?itim kalitesinin ölçülmesinde güçlü bir araç olarak kullan?labirli?ini göstermi?tir.

Ölçe?in temel amac?, e?itim kurumlar?n?n sundu?u web tabanlı ö?renme sistemlerinin güçlü ve zay?f yönlerini tespit ederek, bu platformlar?n pedagojik ve teknik aç?dan iyile?tirilmesine rehberlik etmektir. Ölçek, çevrimiçi e?itimde kalite güvencesi süreçleri için kritik veriler sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Web Tabanlı Ö?renme, E-Ö?renme, Platform De?erlendirme, Güvenirlik, Geçerlik, Ölçek Uyarlama, Uzaktan E?itim, E?itim Teknolojileri.

Yazarlar

Funda Da? (Uyarlayan).

Amaç

Web Tabanlı Ö?renme Platformu De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amac?, akademik veya kurumsal ba?lamda kullan?lan web tabanlı ö?renme platformlar?n?n (Örne?in, Moodle, Blackboard, veya özel LMS'ler) kullan?c?lar taraf?ndan alg?lanan kalitesini ve etkinli?ini ölçmektir. Ölçek, ö?renme yönetim sistemlerinin (LMS) tasar?m, içerik sunumu, teknik i?levsellik ve kullan?c? dostu arayüz gibi kritik boyutlar?n? de?erlendirmeye odaklanm??tır.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal olarak ba?ka bir dilde geli?tirilmif olan bu ölçe?i, Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygun bir biçimde geçerli ve güvenilir hale getirmektir. Bu sayede, Türkiye'deki e?itim ara?t?rmac?lar? ve kurumlar?, çevrimiçi ö?renme platformlar?n?n ba?ar?s?n? standart ve bilimsel temelli bir araçla ölçebilirler.

Yap?

Ölçek, web tabanlı ö?renme platformlar?n?n de?erlendirilmesinde genellikle kabul gören çok

boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Orijinal ölçe?in boyutları genellikle ?unları içerir: Ö?renme ?çeri?inin Kalitesi (içerik uygunluğu ve güncelliği), Sistem Kullanılabilirliği (arayüz tasarımı ve navigasyon kolaylığı), Etkileşim ve ?letişim (ö?renci-ö?retmen ve ö?renci-ö?renci etkileşimi), ve Teknik ?levsellik (hız, güvenilirlik ve erişilebilirlik).

Da? (2016) tarafından yapılan Faktör Analizi, ölçe?in Türk kültürüne uyarlanması yapılmış yapıların orijinal yapıyı destekleyip desteklemediğini ortaya koymuştur. Bu tür ölçekler, genellikle kullanıcı merkezli tasarım prensipleri ve ö?renme teorileri ??????nda oluşturulur ve platformun ö?renme ç?kt?larına ne derece katkı sağladığını dolaylı yoldan ölçer.

Geçerlik

Da? (2016) tarafından yürütülen "Web Tabanlı Ö?renme Platformu De?erlendirme Ölçe?i'nin Türkçe Versiyonu: Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması" başlıklı araştırma, ölçe?in yapı geçerliğini incelemiştir. Yapı geçerliği çalışmaları genellikle Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (AFA ve DFA) tekniklerini içerir.

Çalışmada, ölçe?in kuramsal yapıyla elde edilen faktör yapılarının ne ölçüde uyumlu olduğu analiz edilmiştir. Yüksek düzeyde yapı geçerliğinin sağlanması, ölçe?in gerçekten web tabanlı ö?renme platformlarının değerlendirilmesine yönelik teorik alt yapıları ölçtü?ünü göstermektedir. Ancak, özel geçerlik katsayıları (örneğin, DFA uyum indeksleri) için doğrudan kaynağa başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in Türk popülasyonu üzerindeki güvenilirliği, Da? (2016) çalışmasında incelenmiştir. Güvenirlik, ölçe?in tutarlılığını ve kararlılığını ifade eder. Bu çalışmada kapsamında, iç tutarlılık katsayısı (genellikle **Cronbach Alfa** katsayısı) hesaplanmıştır.

Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçekteki maddelerin aynı yapıyı ölçme konusunda birbiriyle uyumlu olduğunu gösterir. Ölçe?in güvenilirlik düzeyinin kabul edilebilir sınırlar içinde (genellikle 0.70 ve üzeri) olduğu varsayılmaktadır, çünkü uyarlama çalışmasının temel amacı güvenilir bir araç sunmaktır. Detaylı güvenilirlik sonuçları, Da? (2016) makalesinde yer almaktadır.

Faktör Analizi

Web Tabanlı Ö?renme Platformu De?erlendirme Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanması sürecinde, ölçe?in kültürel ve dilsel farklılıklara rağmen orijinal yapıyla koruyup korumadığını belirlemek için faktör analizi uygulanmıştır. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu yapıyla doğrulamak için kritik öneme sahiptir.

Ara?tırmada, muhtemelen çok faktörlü bir yapı ortaya ç?karılmı?tır. Bu faktörler, platformun farklı yönlerini (örn. İçerik Kalitesi, Teknik Destek, Kullanıcı Arayüzü) temsil etmektedir. Faktör yüklerinin incelenmesi, her bir maddenin hangi alt boyutu ne derece temsil etti?ini göstermekte olup, bu analizler ölçe?in yapısal sağlamlı?ın? kanıtlanmı?tır.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle **Likert tipi** derecelendirme formatı kullanılır (Örne?in, Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a kadar 5 veya 7 noktalı bir skala).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama versiyonu).

Popülasyon Grubu: Web tabanlı öğrenme platformları n? kullanan öğrenciler, akademisyenler veya kursiyerler.

Yaş Grubu: Genellikle yüksekö?retim öğrencileri (18 yaş ve üzeri) olmak üzere, çevrimiçi eğitim alan her yaştan yetişkinler.

Popülasyon Detayları: Da? (2016) çalışması, ölçe?in güvenirlik ve geçerlik analizlerini gerçekleştirmek için belirli bir üniversiteden çevrimiçi ders alan öğrenci grubu üzerinde uygulanmı?tır.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli anket formatında, çevrimiçi veya basılı olarak uygulanabilir. Kullanıcılardan platform deneyimlerini belirli maddeler üzerinden derecelendirmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Teknolojisi, LMS De?erlendirme, Kullanıcı Memnuniyeti, Öz Bildirim Ölçe?i, Psikometri, Da? (2016).

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Kaynakta belirtilmemiştir.

Bağı Kurulu? E-posta Adresi: fundadag@kocaeli.edu.tr (Funda Da?, Kocaeli Üniversitesi)

Yazışma Adresi: Kocaeli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi (Detaylı adres kaynakta belirtilmemiştir).

Özellikler, Ücret ve Test Yolu?

Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?tırmalarda kullanılm? genellikle kaynak gösterilerek mümkündür, ancak ölçe?in tam maddelerini kullanmadan önce uyarlamay? yapan yazar (Da?, F.) ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçe?in uyarlama çalı?ması 2016 yılında yayınlanmıştır. Ölçe?in kullanılm?na ilişkin ücret bilgisi kaynakta sunulmamıştır.

Orijinal makale bağlantısı: estp.com.tr

Kaynaklar

Da?, F. (2016). The Turkish version of Web-Based Learning Platform Evaluation Scale: Reliability and validity study. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 16(5), 1531-1561.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir: web-based-learning-platform-evaluation-scale-toad.pdf

Web Tabanlı Ö?renme Platformu De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sağlanmadığı için buraya eklenememiştir. Ölçek maddelerine ulaşmak için Da? (2016) tarafından yayınlanan makaleye başvurulması gerekmektedir.

Genellikle bu tür bir değerlendirme ölçe?i, öğrenci memnuniyetini ölçmek için aşağıdaki gibi ifadeler içerebilir:

Bu platformun arayüzü kullanılm? kolaydır.

Platformdaki öğrenme materyalleri (videolar, sunumlar) güncel ve bilgilendiricidir.

Sistem, teknik sorunlar olmadan hızlı ve güvenilir bir şekilde çalışmaktadır.

Platform, öğretmenlerle ve diğer öğrencilerle etkileşim kurma fırsatları sunmaktadır.

Platform, öğrenme hedeflerime ulaşmamda bana yardımcı olmaktadır.